

UCHWAŁA NR XLV/240/2010
Rady Gminy Rytwiany
z dnia 26 maja 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Ruda

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.) oraz §10 ust. 2 pkt 2b Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2008 r. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) Rada Gminy Rytwiany uchwała co następuje:

§1

Zatwierdza Plan Odnowy Miejscowości Ruda przyjęty przez Zebranie Wiejskie uchwałą podjętą w dniu 19.01.2010 r.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Plan odnowy miejscowości Ruda

1. Charakterystyka miejscowości

Geograficznie Ruda położona jest w mezoregionie Niecka Połaniecka (Kondracki 1994). Usytuowana jest w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie staszowskim. Ruda znajduje się w obrębie Gminy Rytwiany, w południowej jej części. Zajmuje powierzchnię 454 ha. Sąsiaduje z następującymi sołectwami: od zachodu – Sichów Mały, od północy – Kłoda, od wschodu – Niedziałki. Południowa granica biegnie wzdłuż Gminy Połaniec. Przez miejscowość przebiega droga powiatowa nr 0840T Niedziałki – Ruda. Zagospodarowanie wsi, stanowi układ liniowy, ciągnący po obu stronach wspomnianej wyżej drogi oraz jej przedłużeniem – drogą gminną. W pobliżu północnej i wschodniej granicy sołectwa płynie rzeka Czarna.

Ruda liczy obecnie 354 mieszkańców. Zagęszczenie ludności wynosi 0,7 os/ha, a liczba budynków mieszkalnych – 84 (w tym 3 budynki w trakcie budowy lub niezamieszkałe).

Ryc.1. Mapa sołectw w Gminie Rytwiany

Ruda należała do dóbr rytwiańskich. Jednymi z jej właścicieli byli Izabela i Łukasz Opalińscy, a później ich synowie – Jan i Stanisław Łukasz, którzy toczyli spór o rodzinne posiadłości. Ostatecznie Rytwiany i przyległe wioski dostały się w posiadanie Stanisława. Kolejnymi właścicielami tych ziem byli Lubomirscy, Potoccy oraz Radziwiłłowie. Rytwiany były głównym ośrodkiem regionu, natomiast przyległe wioski, w tym Ruda, rozwijały się w oparciu o nie.

Ruda, jako jedyne sołectwo w gminie, posiada uchwalony Uchwałą z dnia 23 marca 2004 roku (Nr XVIII/102/2004) Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Powierzchnia lasu w sołectwie wynosi 35 ha i zajmuje niecałe 8 % powierzchni miejscowości. Są to niewielkie fragmenty drzewostanów zróżnicowane pod względem wieku (do 40 lat i ponad 40 lat). Przeważa monokultura sosnowa. W Rudzie jest dużo terenów pod zalesienie.

Działalność przemysłowa elektrowni w Połańcu, w szczególności emisja gazów cieplarnianych (głównie CO₂) powoduje wiele niekorzystnych zmian w środowisku naturalnym (m.in. na ulistnienie drzewostanu), dlatego od kilku lat prowadzone są starania, aby powstrzymać tę niekorzystną tendencję. Jednym ze sposobów zapobiegania efektowi cieplarnianemu jest wykorzystanie biomasy do produkcji energii elektrycznej (http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_environment_pl.asp). Wykorzystywana od 2004 roku biomasa do współspalania z węglem kamiennym ma bardzo pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego nie tylko okolic Połańca, ale również obszarów położonych wiele kilometrów od elektrowni. Jej wykorzystanie przyczyniło się do znaczącego spadku emisji SO₂ i pyłów do atmosfery (http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_investments_pl.asp).

W Rudzie znajdują się udokumentowane złoża siarki rodzimej kategorii C2 (złożo „Rudniki”), posiadające opinie geologiczne. Złożo to nie jest przewidziane do eksploatacji.

We wsi znajduje się murowana kaplica wybudowana w latach przedwojennych (1923 rok), wyremontowana w 1970 roku. Oprócz niej, cennymi obiektami pod względem wartości historycznych są nieliczne już domy mieszkalne i zabudowania gospodarcze powstałe na początku XX wieku.

W zakresie ochrony zdrowia, mieszkańcy korzystają z usług Gminnego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rytwianach.

W Rudzie, od 1946 roku, działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Strażacy posiadają własną remizę, oraz sprzęt bojowy (lekki samochód ratowniczo-gaśniczy, motopompę pożarniczą, motopompę szlamową).

Fot.1. Strażnica OSP w Rudzie po rozbudowie zakończonej w 2003 roku.

Mieszkańcy Rudy są zaopatrywani w wodę pochodzącą z ujęcia wody we własnej miejscowości. Woda ta, pochodzenia czwartorzędowego, występująca w piaskach i żwirach, zawiera zbyt duże ilości pierwiastków takich jak żelazo i mangan. Przekroczenia dotyczą również amoniaku. Surowa woda nie nadaje się do picia. Dodatkowo, woda ta zalega płytko i jest narażona, z uwagi na zbyt słabą izolację warstwami nieprzepuszczalnymi, na zanieczyszczenia antropogeniczne. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne tego ujęcia określone zostały w ilości $Q_e = 45 \text{ m}^3/\text{d}$. Ujęcie składa się z trzech studni głębinowych, z których woda tłoczona jest poprzez stacje uzdatniania wody i zbiorniki wyrównawcze do odbiorników. Wokół studni wyznaczone są strefy ochrony bezpośredniej w promieniu 10 m od obudowy studni. Pozwolenie wodnoprawne zezwala na pobór wody w ilości $Q_{\text{śrd}} = 566 \text{ m}^3/\text{d}$. Ujęcie ma opracowaną strefę ochrony pośredniej wewnętrznej (30 m). Wodociąg WZ2 „Ruda” obsługuje, oprócz Rytwian, wszystkie sołectwa w gminie. Sieć wodociągowa SUW Ruda połączona jest z siecią wodociagową Rytwian tworząc układ wzajemnego wspomaganie – dotyczy to przypadków wystąpienia awarii. System wodociagowy obsługiwany jest przez Gminny Zakład Komunalny w Rytwianach. Poniższe tabele prezentują zestawienie charakterystyki sieci wodociagowej oraz zużycie wody w Rudzie za 2007 rok w porównaniu do gminy jako całości.

<i>Sołectwo</i>	<i>Długość sieci wodociągowej [km]</i>	<i>Długość przyłączy wodociągowych [km]</i>	<i>Ilość przyłączy wodociągowych [szt.]</i>
Ruda	4.6	1.3	57
Gmina Rytwiany	92.2	37.5	1498

<i>Sołectwo</i>	<i>Liczba mieszkańców</i>	<i>Roczne zużycie wody [tys.m³]</i>	<i>Zużycie wody na jednego mieszkańca [m³]</i>
Ruda	354	4 300	12,1
Gmina Rytwiany	6 511	152 300	23,4

W Rudzie brak kanalizacji sanitarnej. Gospodarka ściekowa w budynkach i gospodarstwach jest prowadzona w oparciu o gromadzenie ścieków w bezodpływowych zbiornikach. Zliczono ich w sołectwie 40.

Ruda jest objęta systemem selektywnej zbiórki odpadów stałych. Każde gospodarstwo zostało zaopatrzone przez Gminny Zakład Komunalny w Rytwianach w plastikowe, odpowiednio oznaczone worki na odpady szklane, plastikowe i papierowe. Odpady zmieszane są zbierane do worków, w które mieszkańcy zaopatrują się we własnym zakresie. Wszystkie worki z odpadami są odbierane z posesji dwa razy w każdym miesiącu według ustalonego harmonogramu. Odpady zmieszane są przewożone na wysypisko „Pocieszka” w Staszowie, zaś odpady wysegregowane są odbierane przez dwie firmy EKOPOL-Ż Sp. z o.o. oraz INSPOT OLSZTYN Sp. z o.o., które jednocześnie zajmują się odzyskiem surowców wtórnych.

Ruda nie posiada sieci rozdzielczej gazu. Mieszkańcy korzystają głównie z gazu bezprzewodowego (butle z gazem).

Miejscowość korzysta z ogólnokrajowej sieci energetycznej dwustronnymi liniami napowietrznymi.

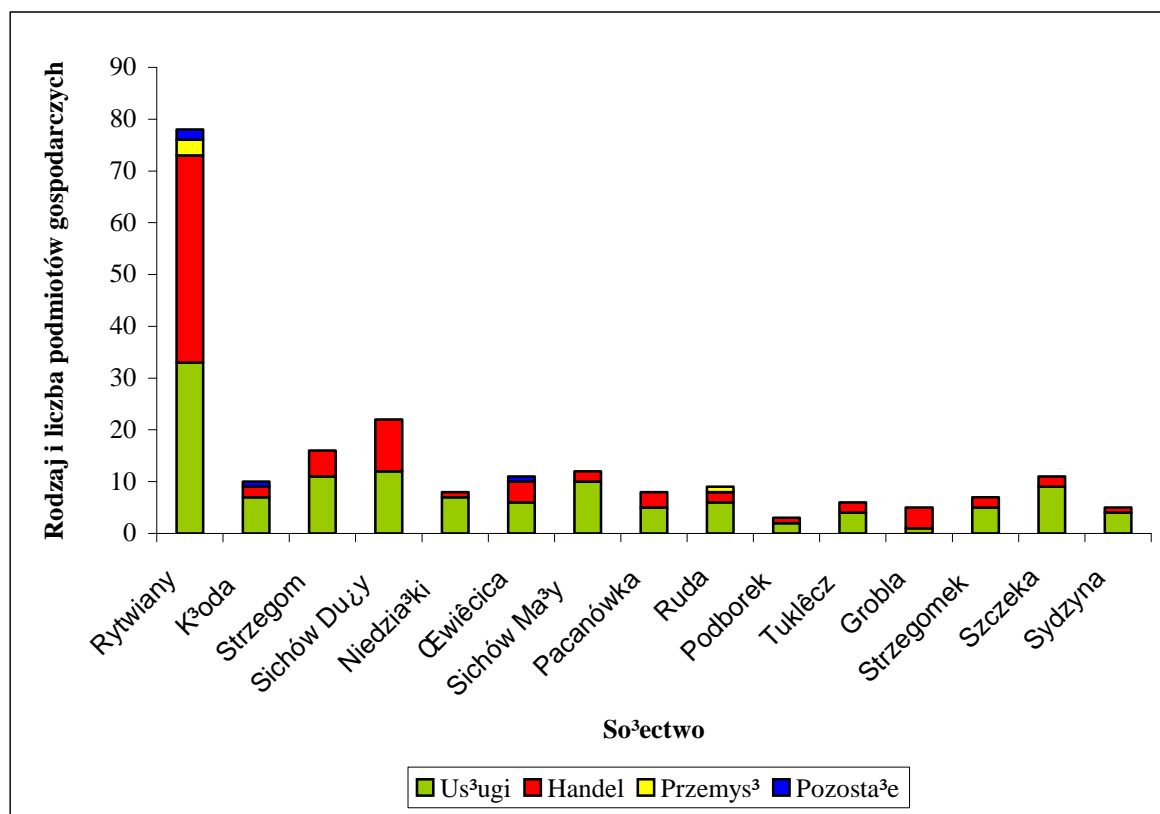
Wskaźnik telefonizacji wsi wynosi 14% (2004). Abonenci są podłączeni do automatycznej centrali w Połańcu. Dzięki telefonii komórkowej zniknął prawie całkowicie problem telefonizacji wsi. Coraz powszechniejszy staje się Internet. Lokalni dostawcy oferują jego instalację.

Rolnictwo na terenie miejscowości, jest typowe dla Polski południowo – wschodniej i charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem i rozproszeniem, niewielką powierzchnią

gospodarstw rolnych i niskotowarowością. Liczba gospodarstw we wsi wynosi 81. Przeważają małe gospodarstwa do 3 ha, większych o wielkości 5–10 ha jest w sołectwie 19. Rudzie występują w niewielkiej ilości gleby III klasy bonitacyjnej – gleby orne średnio dobre oraz w przeważającej ilości gleby IV, V i VI klasy – gleby orne słabe i najslabsze. Uprawia się głównie zboża i ziemniaki oraz pomidory, ogórki, truskawki. Ogólna powierzchnia wszystkich użytków rolnych wynosi we wsi 379 ha; w tym: około 146 ha łąk i pastwisk, 231 ha gruntów ornych i 2 ha sadów.

W Rudzie znajduje się gospodarstwo pszczelarskie p. J. Wasilczuk. Można tu zakupić wysokiej jakości miody i wyroby pszczelarskie z przydomowej pasieki.

Według *regonu 1998* było w Rudzie zarejestrowanych 6 podmiotów gospodarczych. Dziś jest 9, skupionych głównie w sektorze usług (wśród nich: usługi leśne, naprawa samochodów, itp.).

Ryc.2. Charakterystyka podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Rytwiany

W Rudzie działa stowarzyszenie „Przyjazna Ruda”, który skupia panie z koła gospodyń wiejskich.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja

<i>Mocne strony miejscowości Ruda</i>	<i>Słabe strony miejscowości Ruda</i>
<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne położenie - możliwości rozwoju terenów rekreacyjnych - dobre gleby (III klasa bonitacyjna) - wolne tereny pod zagospodarowanie - wzrost świadomości ekologicznej; segregacja odpadów w gospodarstwach - Ochotnicza Straż Pożarna z zapleczem - tereny pod zabudowę mieszkaniową i usługową 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocie - słaby stan i rozwój rolnictwa - rozwój sektora usług - brak terenów rekreacyjnych - infrastruktura techniczna - możliwość podtopień i powodzi w czasie deszczów nawalnych (rzeka Czarna) - brak sieci kanalizacji sanitarnej

<i>Szanse rozwoju miejscowości Ruda</i>	<i>Zagrożenia rozwoju miejscowości Ruda</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój agroturystyki i turystyki rowerowej, pieszej - powstanie nowych miejsc pracy poza rolnictwem - promocja miejscowości - powstanie nowych terenów rekreacyjnych (np. plac zabaw) 	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębiające się bezrobocie - emigracja ludzi młodych - niewykorzystanie szans związanych z rolnictwem - wzrost patologii społecznych

4. Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Obszar wokół budynku strażnicy OSP jest szczególnie ważny dla życia lokalnej społeczności. W remizie strażackiej odbywają się uroczystości lokalne i rodzinne oraz inne imprezy okolicznościowe. W jej pobliżu usytuowana jest kaplica wybudowana w latach przedwojennych. Sklep spożywczo-przemysłowy oraz boisko sportowe dopełniają zagospodarowanie przestrzenne tego fragmentu wsi. Obszar ten spełnia wszelkie funkcje zapewniające istotne potrzeby mieszkańców, zapewnia możliwość kontaktów społecznych.

Dodatkowo, przy budynku OSP planuje się budowę placu zabaw, który zapewniłby najmłodszym mieszkańcom wsi możliwości rekreacji i wypoczynku.

Literatura:

1. Kondracki Jerzy, 1994, Geografia Polski. Mezoregiony Fizyczno-Geograficzne, PWN Warszawa
2. Plan rozwoju lokalnego Gminy Rytwiany, 2004, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_environment_pl.asp - z dn. 04.03.2010

http://www.electrabel.pl/content/corporate/aboutelectrabel/electrabel_polaniec_investments_pl.asp - z dn.04.03.2010

5. Opis planowanych zadań i przedsięwzięć na lata 2010 – 2016

LP	Nazwa zadania	Cel/przeznaczenie	Harmonogram realizacji							Szacunkowy koszt całkowity w zł	Źródło pozyskania	
			2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016			
1	Budowa placu zabaw	Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich/ stworzenie miejsc rekreacyjnych dla dzieci	26000								26000	PROW
2	Remont dróg gminnych i dojazdowych wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego	Rozwój lokalnej infrastruktury komunikacyjnej/poprawa dróg gminnych i dojazdowych, poprawa bezpieczeństwa publicznego, udostępnienie nowych terenów pod budownictwo i inwestycje		40000	40000	40000	40000	40000	40000	50000	250000	Środki własne

Użyte skróty:

PROW

-Program Rozwoju Obszarów Wiejskich